ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

Základní škola Jenišovice, okres Jablonec nad Nisou – příspěvková organizace

Identifikační údaje:

škola: Základní škola Jenišovice, okres Jablonec nad Nisou-příspěvková organizace

sídlo: Jenišovice 180, 468 33 Jenišovice

telefon: 483393371 – družina, 483393095 – ředitelství školy

email: druzina@zsjenisovice.cz skola@zsjenisovice.cz

IČO: 72741571

datová schránka: 7kpmm3q

web: www.zsjenisovice.cz

zřizovatel: Obec Jenišovice

ředitelství školy: Mgr. Markéta Zakouřilová – ředitelka školy
Mgr. Renáta Slámová – zástupkyně ředitelky

zpracovatelé: Kateřina Přibylová, vedoucí vychovatelka
Natálie Hortvíková, vychovatelka

platnost: 1. 9. 2026

projednáno pedagogickou radou základní školy: 31. 8. 2026

č.j.: 84-2026

Podmínky

Školní družina je určena přednostně pro žáky 1. a 2. ročníku. Počet žáků 3. ročníku je omezen do naplnění kapacity ŠD – 60 účastníků.
Školní družina je otevřena každý školní den od 6:30 do 7:45 (ranní provoz) a od 11:30 do 16:00 (odpolední provoz).
Školní družina má dvě oddělení, každé má k dispozici vlastní hernu.
Služby školní družiny jsou poskytovány přihlášeným dětem (vyplněný zápisový lístek podepsaný zákonným zástupcem) za úplatu. Část získaných finančních prostředků od zákonných zástupců je využívána k nákupu materiálu a her pro účastníky ŠD.
Zákonný zástupce odhlašuje účastníka ze školní družiny na základě písemné žádosti. Chod školní družiny se řídí vnitřním řádem ŠD. účastník může být vyloučen ze školní družiny na základě hrubého či dlouhodobého porušování vnitřního řádu ŠD.

1. Materiální podmínky
- stavebnice, knihy
- výtvarné pomůcky
- magnetické tabule
- sportovní pomůcky (míče na kolektivní sporty, ringo kroužky, létající talíře, koloběžky…)
- CD přehrávač, TV
- deskové a stolní hry
- prostor pro hraní na koberci

2. Prostorové podmínky
- 2 herny ŠD
- herna – cvičební sál
- školní hřiště
- školní zahrada – pískoviště, tabule, altánek
- dětské hřiště s hracími prvky
- odborné učebny

3. Personální podmínky
Provoz ŠD zajišťují vychovatelky splňující požadavky na předepsanou odbornou způsobilost. Činnost ŠD řídí vedoucí vychovatelka. Podstatnou složkou činnosti vychovatelek ŠD je tvořivá improvizace, pružné a citlivé reagování na okamžitou situaci, možnosti nebo potřeby jedinců či skupin. Vychovatelka ŠD usiluje o to, aby výsledkem její činnosti byla pohoda, kvalitní prožitek, zaujetí účastníků a možnost jejich seberealizace. Vychovatelky ŠD se dále vzdělávají v oboru v rámci DVPP.

4. Ekonomické podmínky
Vybavování školní družiny se řídí potřebami, a to jak z hlediska obnovy, tak z hlediska modernizace. Pro tyto cíle jsou využívány finanční prostředky získané od zákonných zástupců. Podmínky úplaty za zájmové vzdělávání ve školní družině jsou zpracovány ve Vnitřním řádu školní družiny.

5. Bezpečnostní podmínky
Podmínky bezpečnosti žáků jsou rozpracovány ve vnitřním řádu školní družiny a dalších provozních řádech učeben. Účastníci jsou na začátku školního roku seznámeny s vnitřním řádem školní družiny a pravidly bezpečnosti při činnostech v ŠD, při pobytu venku, na zahradě, hřišti. Jsou řádně poučeni o nahlašování úrazu paní vychovatelce a o nahlašování závad na zařízení školní družiny.

6. Podmínky přijímání uchazečů
O přijetí žáka k činnosti školní družiny rozhoduje ředitelka školy na základě vyplněných náležitostí v přihlášce, která je určena na období jednoho školního roku a je odevzdána ve stanoveném termínu. Hlavním kritériem přijetí je věk dítěte (přijímány jsou děti od nejmladšího po naplnění kapacity školní družiny). Činnost školní družiny je určena přednostně pro žáky prvního a druhého ročníku, k pravidelné docházce však mohou být přijati i žáci třetího ročníku, dle kritérií uvedených ve Vnitřním řádu ŠD. Činností družiny se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do družiny, pokud se v nich neúčastní plný počet zařazených žáků stanovený pro oddělení (žáci čekající na kroužek, při požádání zákonných zástupců z rodinných důvodů).

Cíle zájmového vzdělávání ve školní družině

Účastníci jsou do oddělení ŠD rozděleni podle věku. Skladba činností v jednotlivých odděleních se řídí věkem účastníků ve skupině a jejich individuálními možnostmi.

Školní družina rozvíjí účastníka v dovednostech a vědomostech potřebných k životu ve společnosti. Umožňuje účastníkům najít si své místo ve skupině. Napomáhá formování životních postojů a posiluje osobnost účastníka k dosažení úspěchů. ŠD zabezpečuje odpočinek, relaxaci a aktivní využití volného času. Má důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů. Vychovatelky školní družiny spolupracují s rodinou účastníků.

Metody vzdělávání
- týmová práce
- výklad
- pozorování
- individuální přístup
- dramatizace
- vyprávění
- praktické činnosti
- rozhovory
- výlety
- soutěže
- návštěva knihovny
- pohybové aktivity
- hry – konstruktivní, stolní, tvořivé, námětové
- poznávání rostlin, živočichů
- relaxace
- přírodovědné, turistické vycházky

Formy vzdělávání
Zájmové vzdělávání se uskutečňuje:
- pravidelnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně přípravy na vyučování
- příležitostnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování
- využitím otevřené nabídky spontánních činností
- individuální prací, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání účastníků
- odpočinkovou činností

Zájmové činnosti
Rozvíjejí osobnost účastníka, umožňují účastníkům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu. Účastníci malují, tvoří, modelují, sportují, hrají deskové hry, hrají si se stavebnicemi.

Pravidelné činnosti
Hygiena, oběd ve školní jídelně, dodržování pitného režimu.
Režimové momenty - převlékání, přechody, sebeobslužné činnosti.

Spontánní činnosti
Jde o klidové individuální činnosti nebo činnosti účastníka rozvíjející spolupráci s ostatními, jde o spontánní hru dětí, volbu her a aktivit dle vlastního výběru.

Odpočinkové činnosti
Mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě, popř. ráno pro účastníky, kteří brzy vstávají. Jedná se o klidové hry, klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti, četbu, deskové hry, malování. Využívají se relaxační koutky a koberce.

Rekreační činnosti
Slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější. Tyto činnosti realizujeme zejména v herně nebo na zahradě školy.

Příprava na vyučování
Zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností, není to však povinná činnost ŠD. Může jít o vypracování domácích úkolů nebo zábavné procvičování učiva formou didaktických her (včetně řešení problémů), ověřování a upevňování poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích a dalších činnostech, získávání dalších doplňujících poznatků při průběžné činnosti ŠD (např. vycházky, práce s knihou, poslechové činnosti).

Jiné činnosti
Projekty, dílny, výlety, nocování, tvoření dárků.

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ
účastníci jsou vedeni k tomu, aby
- se dokázali spontánně učit a sebevzdělávat
- dokázali zhodnotit své výkony
- se učili s chutí a započatou práci dokončili
- získané vědomosti dávali do souvislostí
- získané zkušenosti dokázali uplatnit v praktických situacích

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
účastníci jsou vedeni k tomu, aby

- vnímali problémy kolem sebe a snažili se je řešit
- promýšleli, plánovali, hledali vhodné způsoby k řešení
- rozlišovali správná a chybná řešení
- byli kreativní, flexibilní a houževnatí

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ
účastníci jsou vedeni k tomu, aby
- dokázali vyjádřit své myšlenky verbálně i neverbálně
- uměli naslouchat nejen pedagogům, ale i vrstevníkům
- se dokázali zapojit do diskuse
- si uměli vytvořit vlastní názor

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ
účastníci jsou vedeni k tomu, aby
- se podíleli na utváření příjemné atmosféry v kolektivu
- uměli pomoci nebo pomoc vyhledat
- vytvářeli hodnotné mezilidské vztahy
- cítili odpovědnost za své chování
- dokázali projevit citlivost a ohleduplnost
- se dokázali prosadit i podřídit

KOMPETENCE OBČANSKÉ
účastníci jsou vedeni k tomu, aby
- chápali svá práva a práva jiných
- vyjadřovali negativní postoj k nespravedlnosti, šikaně a agresivitě
- uměli tolerovat odlišnosti mezi lidmi
- dbali na své zdraví
- uměli chránit přírodu okolo nás
- si vážili tradic a kulturního bohatství

KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU
účastníci jsou vedeni k tomu, aby
- uměli účelně a smysluplně využít volný čas
- rozvíjeli své zájmy
- uměli odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času

Obsah zájmového vzdělávání

motto: ***„ Jaro, léto, podzim, zima - v družině je vždycky prima.“***

PESTROBAREVNÝ PODZIM

- seznamování s novými kamarády, s pravidly ŠD, řádem ŠD
- poznávání okolí – bezpečná cesta
- vzpomínky na prázdniny
- hry na zahradě, v tělocvičně, na stadionu
- vycházky do přírody – pozorování změn přírody
- rozvíjení základních hygienických návyků
- sběr přírodnin

- hlavolamy, hry, soutěže
- pracovní a výtvarné činnosti s tématem podzimu
- Halloween ve školní družině

STUDENÁ ZIMA

- vycházky do přírody – stopy ve sněhu
- zimní hrátky – sáňkování, bruslení, sněhové stavby
- pracovní a výtvarné činnosti – vánoční přáníčka, tvorba zimních motivů, dárečky pro budoucí prvňáčky
- hry a soutěže v tělocvičně
- Mikulášská družina
- kouzelná noc – přespání v družině – možná přijde i Ježíšek
- Vánoční zvyky a tradice
- Školní masopust – karnevalová družina

ROZKVETLÉ JARO

- vycházky do přírody – poznávání rostlin
- hry, soutěže
- Velikonoce – kraslice, přáníčka, osení
- Velikonoční zvyky a tradice
- pěstujeme rostlinky
- dárečky pro maminky ke Dni matek
- pracovní a výtvarné činnosti – výrobky pro školní jarmark
- Čarodějnická družina

SLUNNÉ LÉTO

- Den dětí
- školní jarmark
- družinový výlet
- hry, soutěže
- vycházky do přírody

Zabezpečení vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami a účastníků mimořádně nadaných

Zabezpečení vzdělávání těchto účastníků se uskutečňuje plně v souladu s ŠVP školy a s materiálními, technickými a personálními podmínkami ŠD.
Vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami a účastníků mimořádně nadaných se ve školní družině realizuje zpravidla formou individuální integrace v odděleních. Družina se přizpůsobuje aktuálním potřebám účastníků, vždy se snaží zajistit pro vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami optimální podmínky.
Činnost ve školní družině probíhá s ohledem na stupeň znevýhodnění účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami a při činnosti zohledňujeme jejich možnosti. Školní družina se opírá o doporučení a spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP) nebo speciálně pedagogickým centrem (SPC) či praktickým lékařem pro děti a dorost. Důležitá je spolupráce vychovatelky se zákonnými zástupci, s třídní učitelkou, vedením školy a výchovnou poradkyní.

Podpora může zahrnovat zejména: úpravu organizace, délky a náročnosti činnosti, srozumitelnou strukturu dne, vizuální oporu a předvídatelné pokyny, dostatek času, klidové místo, střídání činností a přiměřené přestávky, kompenzační a didaktické pomůcky a alternativní způsob komunikace, individuální nebo skupinovou podporu a pomoc asistenta pedagoga, je-li doporučena, respektování zdravotních omezení, dietních potřeb a potřeb souvisejících s odlišným mateřským jazykem.
Odchylky od standardní náplně práce volíme i v případě mimořádně nadaného jedince. Účastníci mají možnost navštěvovat i další zájmové kroužky, které škola v daný školní rok nabízí. Snažíme se všem žákům vytvořit vhodné podmínky pro rozvoj jejich osobnosti.

Nadaným a mimořádně nadaným účastníkům družina nabízí rozšiřující a otevřené úkoly, náročnější varianty her, možnost samostatných projektů, badatelských a tvořivých činností, vedení části týmové práce a prezentaci vlastních zájmů. Nabídka respektuje jejich potřebu volby, přiměřeného tempa a současně podporuje sociální začlenění do skupiny.